

Lielbritānijas poligrāfijas un iepakojuma nozaru apskats

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

Indra Freiberga, LIAA Pārstāvniecības vadītāja

LIAA pārstāvniecība Lielbritānijā

2010.g. 16.jūnijā

Lielbritānijas poligrāfijas tirgus

Lielbritānijas poligrāfijas nozare ir viena no lielākajām un stiprākajām visā Eiropā. Tajā ir nodarbināti 140 000 cilvēku un tā ir ceturktā lielākā ražošanas nozare Lielbritānijā. 2008. gadā nozares kopējais apgrozījums bija 12.5 miljardu mārciņu.

2008. gadā nozarē darbojās 11 605 poligrāfijas uzņēmumi. Kopš 1990. gada uzņēmumu skaits ir sarucis un ir paredzams, ka šī tendence turpināsies.

Kopš 2000. gada poligrāfijas sektorā notiek aktīva pārstrukturēšanās – īpaši grāmatu un žurnālu sadaļās. Poligrāfijas tirgū ir izteikta mazo un vidējo ražošanas uzņēmumu dominance – tikai 3% no uzņēmumiem ir ar apgrozījumu virs 5 miljoniem mārciņu.

Ekonomiskā krīze Lielbritānijā ir stipri ietekmējusi poligrāfijas tirgu – 2008. gads daudziem uzņēmumiem ir sliktākais, kāds jebkad ir bijis! Vienīgais mierinājums, ka citur neiet labāk. Arī Vācijā (Piemērs: uzņēmums Heidelberg atlaida 2,500 darbiniekus), Francijā un Itālijā nozare saskārās ar krīzes ietekmi.

Poligrāfijas tirgū ir izteikta konkurence. Uzņēmumi sastopas ar nelielu peļņas likmi. Vispārējais pieprasījums pieaug nelielos apmēros un tirgus ir pārsātināts ar piegādātājiem.

Lielbritānijas poligrāfijas tirgus

Uzņēmumi aizvien vairāk izmanto ‘*online publishing*’, lai drukātu pārskatus, kuri tiek ievietoti uzņēmuma mājas lapās. Izdrukas tiek nosūtītas klientiem tikai pēc pieprasījuma.

Ķīna un Tālie Austrumi tiek uzskatīti par galveniem tirgus konkurentiem - galvenokārt cenu ziņā. Indija, Brazīlija, Malaizija un Indonēzija kļūst par nozīmīgiem tirgus piegādātājiem un patērētājiem. Ķīnā ir 180 000 poligrāfijas uzņēmumi, kas, iespējams ir vairāk nekā kopējais poligrāfijas uzņēmumu skaits visā Eiropā.

Vairums poligrāfijas uzņēmumu Eiropā neizmanto visu savu kapacitāti un rezultātā cenas samazinās visā Eiropā. Poligrāfijas uzņēmējiem Lielbritānijā rūp augošā konkurence no Austrumeiropas valstīm, kas var piedāvāt konkurentspējīgākas cenas un ātrākus piegādes laikus.

Poligrāfijas uzņēmēji nemitīgi cenšas uzlabot produktivitāti, ņemot vērā energo resursu, papīra un tintes cenas kāpumu.

Lielbritānijas poligrāfijas tirgus

Poligrāfijas tirgus ir koncentrēts Londonā, Mančesterā, Glāzgovā, Birmingemā, Šēfildā (*Sheffield*), Bradfordā, Liverpūlē, Līdsā un Notingemā. Citi nozīmīgi centri ir Bristolē, Kārdifā un Sauthamptonā. Londonas un Dienvidaustrumu reģionā ir augstākā poligrāfijas uzņēmumu koncentrācija.

Lielbritānijas un ES likumdošanai ir sava ietekme uz nozari. Piemēram, poligrāfijas uzņēmumiem nav atļauts izmantot šķīdinātāju tintes (*solvent-based inks*), jo tiem ir negatīva ietekme uz vidi.

Pārstrādāta papīra (*recycled paper*) izmantošana nav obligāta, toties pieaug uzņēmumu skaits, kas to izmanto. Poligrāfijas uzņēmumi izmanto papīru, kas atbilst *Forestry Stewardship Council* (FSC) vadlīnijām. Tas nozīmē, ka, galvenokārt, papīrs tiek iepirkts no ilgpējīgiem (*sustainable*) mežiem. Dažas grāmatu izdevniecības Lielbritānijā pieprasa saviem partneriem - poligrāfijas uzņēmumiem sekot FSC vadlīnijām.

Lielbritānijas iepakojuma tirgus

Lielbritānijas iepakojuma tirgus ir 20% no visa Eiropas iepakojuma tirgus. Apmēram puse no visiem iepakojumiem, kas tiek ražoti Lielbritānijā, ir no papīra un kartona.

Lielbritānijas iepakojuma tirgus apgrozījums 2005.gadā bija 9.5 miljardu mārciņu, pieaugot par 2.2% gadā sākot no 2000.gada.

Lielbritānijas iepakojuma tirgū dominē starptautiskie uzņēmumi no kuriem daži, kā, piemēram, *Smurfitt Kappa*, ražo Lielbritānijā, bet citi - *SCA* un *Tetra Pak* ir tur izvietojusi tikai pārdošanas un izplatīšanas filiāles. Visi lielākie kartona iepakojuma ražotāji Lielbritānijā ir ārvalstu uzņēmumi.

Pasaules ekonomiskā krīze un sadārdzinātās energo resursu izmaksas ir ietekmējušas nozari – liels skaits uzņēmumu ir bijuši spiesti vai nu beigt darbību vai pārceļt ražotni uz Austrumeiropu vai citām zemēm. Piemērs: *Ball Packaging* uz Poliju.

Nākotnes tendences

Lielbritānijas iepakojuma nozares uzņēmumi aizvien biežāk sadarbosies ar Austrumeiropas uzņēmumiem, dibinot jaunus kopuzņēmumus, lai varētu nostiprināties un ieiet Eiropas tirgū.

Kartona iepakojuma sektoram tiek prognozēts 1.8% pieaugums katru gadu laika periodā no 2006. gada līdz 2010. gadam.

Ķīnā un Indijā pieprasījums pēc papīra tikai pieaugs. Uzņēmumi, kā piemēram *Tetra Pak*, kam ir sava filiāle Ķīnā, sagaida turpmāku pieaugumu nākamajos gados.

Patērētājiem Lielbritānijā rūp tas, lai iepakojums būtu pēc iespējas nekaitīgāks videi. Piemēram ASDA pārtikas lielveikalos tirgo tikai pienu, kas ir iepakots 100% pārstrādātā kartonā. Pastāv iespēja uzņēmumiem specializēties šajā nišā.

Manufacturing Agents Association (MAA)

MAA ir dibināta 1909. gadā. Tā ir vienīgā profesionālā asociācija, kas apvieno Lielbritānijā un Īrijā aktīvi strādājošos aģentus.

Asociācijai ir aptuveni 800 biedri, kas pārstāv 130 dažādas nozares.

Viens no MAA pakalpojumiem ir pieeja datu bāzei, kurā ir apkopota informācija par asociācijas biedriem. Saite - www.themaa.co.uk/plugin.aspx.

Izmantojot MAA *Net Search on-line* datu bāzi, jūs variet atlasīt jūs interesējošos aģentus.

Noderīgās mājas lapu adreses

British Printing Industries Federation (BPIF) - www.britishprint.com

Tel: +44(0)870 240 4085; BPIF ir viena no vadošajām tirdzniecības asociācijām Lielbritānijā

Independent Print Industries Association (IPIA) - www.ipia.org.uk

Tirdzniecības asociācija izplatītājiem un ražotājiem Lielbritānijas neatkarīgajā poligrāfijas sektorā

DTI-Regulations – www.dti.gov.uk/regulatory_guidance.html

Tel: +44(0)20 7215 5000; Lielbritānijas Ekonomikas ministrijas sniegtā informācija par regulām un likumiem poligrāfijas nozarē

Dot Print - www.dotprint.com - informācijas avots par jaunumiem poligrāfijas sektorā

Žurnāli: Image Reports (www.imagereportsmag.co.uk), PrintingWorld (www.dotprint.com), Transfer Magazine (www.wdis.co.uk), Small Printer (www.bpsnet.org.uk)

LIAA pārstāvniecība Lielbritānijā
72 Queensborough Terrace
London W2 3SH, UK
Tālrunis: 0044 20 7229 8173
Fakss: 0044 20 7727 7397
e-pasts: uk@liaa.gov.lv

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia